

Ideella Sveriges verksamhetsstrategi 2026–2028

Inledning

Ideella Sveriges verksamhetsstrategi 2026–2028 är en revidering av den verksamhetsinriktning som antogs av representantskapet 2024. Verksamhetsstrategin 2026–2028 utgår ifrån Ideella Sveriges nya ändamål, som är att ”främja förutsättningarna för ideellt engagemang inom den idéburna sektorn och skapa möjlighet för människor att engagera sig ideellt och göra skillnad.”

Med idéburen sektor avses den del av samhället som är skild från den offentliga och privata sektorn och som drivs av en idé snarare än vinstintresse. Det omfattar föreningar, stiftelser, trossamfund, kooperativ och idéburna organisationer. Sektorn präglas av självständighet, medlems- eller värdebaserad styrning och möjliggör ideellt engagemang som en bärande funktion av vårt samhälle och demokrati.

Att främja förutsättningar handlar om att säkra att civilsamhället har de bästa förutsättningarna att vara en kraft, röst och motor i samhället. För att göra det vill Ideella Sverige erbjuda såväl konkreta verktyg för att stödja idéburna organisationer som bedriva påverkansarbete och kunskaps- och kompetensfrämjande aktiviteter. Vår verksamhetsstrategi utgår ifrån fem verksamhetsområden som framöver kommer sätta ramen för vårt arbete. För varje område sätter vi strategiska mål, som på ett övergripande plan kommer att styra våra prioriteringar fram till och med 2028.

Vi är Ideella Sverige

Ideella Sverige är den samlande rösten för ideellt engagemang. Vi verkar för att alla ska kunna engagera sig och för att föreningslivet ska ha starka, långsiktiga och hållbara villkor. Vi samlar, stöttar och synliggör den idéburna sektorns engagemang och ser till att dess betydelse tas tillvara på i samhällsutvecklingen och demokratin. Vår uppgift är att värna och stärka den infrastruktur som gör ideellt engagemang möjligt, så att människor, utifrån sina förutsättningar, ska kunna engagera sig ideellt, och att Föreningssverige ska ha bra villkor för att kunna kanalisera detta engagemang.

Visionen vi strävar mot är:

Ett samhälle där alla har möjlighet och vilja att engagera sig ideellt och där en stark idéburen sektor är en grundpelare i demokratin.

Omvärldsanalys

Ideellt engagemang bygger Sverige varje dag. Människor som organiserar sig och lägger tid och kärlek på att hjälpa andra, göra samhället bättre eller helt enkelt samlas kring ett gemensamt intresse.

Historiskt sett har det ideella engagemanget spelat en avgörande roll i byggandet av det moderna Sverige. Det har format demokratin, burit välfärden och skapat gemenskap och tillit mellan människor. Genom åren har ideell kraft och människors röst, kanaliserad via föreningar och organisationer i civilsamhället, bidragit till några av våra största samhällsreformer. Exempelvis var det idéburna organisationer som startade många av dagens centrala samhällsfunktioner som hemtjänsten, barnvårdscentraler och biblioteken.

Samtidigt ser vi i dag en samhällsutveckling som på olika sätt utmanar såväl engagemanget som den idéburna sektorn. Bakom denna utveckling återfinns globala och nationella trender och dessa påverkar på olika sätt individers och organisationers förutsättningar. På global nivå ser vi hur demokratin sedan cirka 25 år tillbaka backar. Starka auktoritära ledare har lyckats vinna mark genom slagkraftiga och ofta polariserande budskap. En utveckling som också drivs på av ökad ekonomisk ojämlikhet och desinformation. Det civila samhället pressas också tillbaka av regeringars ökande kontroll, där allt fler länder inför lagar och narrativ som begränsar föreningsfrihet, yttrandefrihet och finansieringsmöjligheter av civilsamhället.

Sverige präglas av en stark demokrati, men påverkas också av den globala utvecklingen. Utvecklingen på senare år har inneburit skärpta krav och minskad finansiering till delar av civilsamhället, men även upplevt misstänkliggörande av delar av sektorn. Ökande socioekonomiska klyftor, informationsbubblor och geografiska skillnader gör att förutsättningarna för ideellt engagemang varierar, där vissa grupper av människor påverkas mer än andra.

Samtidigt står sig det svenska engagemanget väldigt starkt. Ungefär halva befolkningen i Sverige engagerar sig årligen ideellt i någon förening eller organisation, en siffra som stått stadigt de senaste decennierna. Det ideella engagemanget är också brett förankrat i befolkningen, även om vi kan se att vissa grupper är mer aktiva än andra.

Det ideella engagemanget och dess bidrag till demokrati, välfärd och folkhälsa har fått större utrymme i det såväl det allmänna som det politiska samtalet. Men ännu finns det mycket att göra för att öka kunskapen om, synligheten för och deltagandet i det ideella engagemanget. Klimathot, ökat behov av en starkare civil beredskap, ofrivillig ensamhet och ökad polarisering är alla samhällstrender som kräver att det ideella engagemanget fortsatt står starkt och inkluderar ännu fler av oss. Det vill Ideella Sverige vara med och bidra till.

Våra medlemmar

Ideella Sverige verkar för att vara den intresseorganisation som stärker förutsättningarna för det ideella engagemanget. För att nå dit så behöver vi göra en resa. När dåvarande Forum för frivilligt socialt arbete etablerades på 90-talet, så samlade vi de socialt inriktade organisationerna i landet. Nu behöver vi tänka större. Vi vill nå ut brett, såväl till sektorns olika delar, som i hela Sverige.

Vi tar avstamp i vår tradition av att samla socialt inriktade organisationer; men vill nu även nå idrottsrörelsen, kultur- och fritidsorganisationer och fackföreningar, för att bara nämna några. Vi vill nå nationella, regionala och lokala organisationer. Vår verksamhet Volontärbyrån har under åren varit framgångsrik i att nå ut till organisationer brett i Sverige och vi vill fortsätta bygga på den utvecklingen.

Ideella Sverige medlemsbas ska bestå av idéburna organisationer i Sverige som förenas i ambitionen att stärka det ideella engagemanget, främja gemenskap och jämlikhet samt säkra en stark, självständig och hållbar idéburen sektor.

Tillsammans bygger vi kunskap, sänker trösklar och främjar ett ideellt engagemang som stärker vår demokrati, utvecklar samhället och gör Sverige varmare.

Vårt uppdrag

I en komplex omvärld jobbar Ideella Sverige med att identifiera de strukturella och praktiska hinder som finns för det ideella engagemanget. Vi vill vara en aktiv röst i samhällsdebatten för att uppmärksamma dessa hinder. Vi vill vara en del av lösningen och främja förutsättningarna för idéburna organisationer att kunna vara en plattform för människors ideella engagemang. Vi adresserar samhällsutmaningar som påverkar det ideella engagemanget i idéburna organisationer och vi bidrar till att lösa dessa utmaningar.

Ideella Sveriges uppdrag:

Vi stärker förutsättningarna för ideellt engagemang genom att samla kunskap, utveckla verktyg och påverka den idéburna sektorns villkor.

Våra verksamhetsområden

Ideella Sverige vill bidra till ett samhälle där alla har möjlighet och vilja att engagera sig ideellt och där en stark idéburen sektor är en grundpelare i demokratin. Vi vill göra detta genom att samla kunskap, utveckla verktyg och påverka den idéburna sektorns villkor.

De verksamhetsområden och de strategiska mål som kommer leda vårt arbete under 2026–2028 är:

1. Engagemang

Ideella Sverige engagemangsverksamhet syftar till att göra det enklare för människor att engagera sig. Vi vill nå så stor del av befolkningen som möjligt, med särskilt fokus på nya målgrupper. Vår verksamhet riktar sig även till organisationer som behöver fler frivilliga. Vi undanröjer praktiska hinder, sprider kunskap om värdet av ideellt engagemang och synliggör våra förmedlingstjänster gentemot nya organisationer.

Strategiska mål 2026–2028:

- *Fler organisationer har anslutit sig till vår verksamhet*
- *Ökad kännedom bland allmänheten om ideellt engagemang.*
- *Ökad kännedom om att jobba i idéburen sektor.*

- *Fler individer i fler målgrupper nås och engagerar sig ideellt genom vår förmedling*

2. Utveckling och stöd

Verksamhet där vi konkret jobbar med att stärka organisationers förmåga att arbeta med och för ideellt engagemang. Vi utbildar, ger råd, utvecklar metoder och skapar mötesplatser som gör det lättare för organisationer i våra nätverk att aktivera sina medlemmar och rekrytera, leda och motivera volontärer, förtroendevalda och andra ideella. Vi vänder oss till såväl våra medlemsorganisationer som andra föreningar i våra nätverk.

Strategiska mål 2026–2028:

- *Vi har stärkt förmågan hos idéburna organisationer att mobilisera, organisera och inkludera ideella.*
- *Tydligt upplevd medlemsnytta hos våra medlemmar.*

3. Förmedling

Genom våra förmedlingstjänster Volontärbyrå och Ideella jobb matchar vi människor och organisationer och bidrar med kompetensförsörjning inom sektorn. Vi förmedlar ideella uppdrag och yrkesroller inom idéburen sektor och bidrar med en digital infrastruktur för att fler ska hitta rätt sammanhang.

Strategiska mål 2026–2028:

- *Våra förmedlingar ska vara enkla, tillgängliga och användarvänliga.*
- *Våra förmedlingar ska vara kända och väl använda inom idéburna sektorn.*
- *Fler organisationer använder sig av våra förmedlingar.*

4. Partnerskap & samverkan

Verksamhet där vi bygger långsiktiga samarbeten med utvalda organisationer, företag och offentliga aktörer. Genom gemensamma projekt stärker vi förutsättningarna för ideellt engagemang i ideella organisationer.

Strategiska mål 2026–2028:

- *Ideella Sverige är en attraktiv och efterfrågad samarbetspartner inom flera sektorer när det gäller ideellt engagemang.*
- *Ideella Sverige är en god värddorganisation för NOD.*

5. Opinion och påverkan

Verksamhet där vi driver frågor som påverkar villkoren för det ideella engagemanget inom idéburen sektor. Vi höjer kunskapen och tar fram politiska förslag för att stärka engagemangets infrastruktur. Vi samverkar med relevanta partners, deltar i samhällsdebatten och för dialog med och påverkar beslutsfattare.

Strategiska mål 2026–2028:

- *Ideella Sverige är den ledande kunskaps- och opinionsbildande aktören om ideellt engagemang i Sverige, och våra analyser påverkar kunskapsdebatten i den idéburna sektorn.*
- *Det ideella engagemangets förutsättningar och värde påverkar det politiska beslutsfattandet kring idéburen sektor.*

6. Grundförutsättningar för en hållbar organisation

Området ser till att ansvar, processer och beslut hänger ihop så att hela organisationen kan etableras som intresseorganisation för ideellt engagemang, växa som medlemsorganisation och bygga en stabil, diversifierad finansiering. Här ingår stöd till styrelse och ledning, administration, ekonomi, strategisk kommunikation, HR, organisations- och verksamhetsutveckling, samt arbete med risk, intern styrning och kontroll.

Strategiska mål 2026–2028:

- *Ideella Sverige har etablerat sig som den intresseorganisation som främjar och utvecklar ideellt engagemang i idéburen sektor.*
- *Ideella Sverige har vuxit avsevärt som medlemsorganisation, med en bredd av medlemmar inom idéburen sektor.*
- *Ideella Sverige har en stabil och diversifierad finansiering, där vår jobbförmedling och våra strategiska partnerskap utgör en större andel av vår finansieringsgrund.*